

Jaargang 9 nummer 3 - maart 2017 Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn
Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl Bijdragen volgende nieuwsbrief graag voor **24 maart** opsturen

Natuurmoment

Muizenhapjes

Onder een linde op leeftijd voor de kerk in Voorst vonden we bij een publiekswandeling aangeknaagde kleine bolletjes. De nootjes van de linde. Ze bungelen in de herfst met z'n tweeën aan een schutblad. Bij hun landing op de grond afgelopen winter zijn ze met open armen door de muizen ontvangen. In de natuur gaat niets verloren.

(Yvonne Zwikker; foto: Joop Bothe)

Uit de afdeling

Nieuwe leden/vrienden van IVN of KNNV-Apeldoorn

Nieuwe leden IVN: Michiel Visch, Bob Zeeuw van der Laan, Margriet Schipper

Nieuwe leden KNNV: Hans Coppens

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten

IVN Leden enquête

Alle IVN leden hebben een mail ontvangen met een leden enquête. De enquête is in te vullen tot 19 maart.

Doe het direct. Alvast bedankt voor je deelname!

Activiteitenagenda IVN/KNNV

De activiteiten van IVN en KNNV staan open alle leden. Deelname aan werkgroepbijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroepcoördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers. Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

- 4/3:** [IVN-VENEL](#) (landschapsonderhoud)
- 11/3:** [KNNV Vogelwerkgroep Wandeling van Zutphen naar Voorst](#)
- 11/3:** [KNNV Plantenwerkgroep Mossenexcursie Eefde](#)
- 12/3:** [IVN excursie prehistorisch Hapsdorp](#)
- 13/3:** [IVN-VENEL Landschapsonderhoud](#) op Het Leesten
- 14/3:** Eerste overleg IVN werkgroep Routes (je kunt nog meedoen)
- 22/3:** Start [IVN natuurgidsopleiding](#) (je kunt je nog opgeven)
- 18/3:** [IVN-VENEL](#) (landschapsonderhoud)
- 20/3:** [KNNV Werkgroep Sprengen en Beken Excursie Sonsbeekmolen en St. Jansbeek](#)
- 22/3:** Boomfeestdag
- 25/3:** [KNNV Vogelwerkgroep Wandeling Hoog Buurlo](#)
- 27/3:** [KNNV Paddenstoelenwerkgroep Excursie Zr Meyboomlaan-Richtersweg](#)
- 29/3:** Algemene Ledenvergadering KNNV
- 5/4:** Start [Groencursus voorjaar](#) (er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar)
- 6/4:** [IVN voorjaarslezing](#) Kansen en effecten agrarisch natuurbeheer

Je kunt nog inschrijven voor de volgende natuurcursussen

Cursus [Vlinders](#) startdatum 11 april

Cursus [Weidevogels](#) startdatum 12 april

Cursus [Sprengen](#) startdatum 18 april

IVN Voorjaarslezing 6 april 2017

Kansen en effecten agrarisch natuurbeheer?

Op donderdagavond 6 april laten Ron Kamperman en Cor Heidenrijk zien wat de wensen, mogelijkheden en effecten van agrarisch natuurbeheer op de Veluwe en langs de IJssel zijn. De IVN-lezing vindt plaats in de aula van de Vrijeschool De Vijfster aan de Texandriiaan 30 te Apeldoorn in de wijk Orden en begint om 19.30

uur. De zaal is vanaf 19 uur geopend. Voor IVN/KNNV leden en vrienden van de afdeling Apeldoorn is de lezing gratis. Niet leden betalen €3 per persoon. Aanmelden via lezingen@ivn-apeldoorn.nl of telefoon 055-5427357 (foto: Agrarische Natuurvereniging VeluweJsselzoom)

29 maart Algemene Ledenvergadering KNNV

Ineke de Vries (secretaris) en Ineke Klaver (ledenadministrateur) treden af. Patrick Meertens en Jan Noorlander hebben zich kandidaat gesteld voor deze bestuursposities. Gerrian Tacoma is kandidaat voor de vacante post van penningmeester. De Groene Hoven, Koninginnelaan 280, aanvang 20.00 uur.

Excursie Defensierrein Artillerie Schietterrein 't Harde (ASK)

Vorig jaar hielden we een speciale excursie op het Artillerie Schietterrein (ASK) bij 't Harde, een afgeschermd natuurgebied vol natuurontwikkeling en wildleven waar weinig mensen mogen komen, een populatie jeneverbes-bomen bevat die de tweede in grootte is in Europa, pioniersvegetatie bevat die met zorg verder ontwikkeld wordt, en waar groepen edelherten hun biotoop hebben.

Komend voorjaar wordt deze excursie (waarschijnlijk) herhaald. De datum is nog niet bekend, maar het wordt mogelijk woensdag of zaterdagmiddag.

Je kunt je al wel opgeven. Het maximale aantal deelnemers aan deze excursie is 25. Inschrijving vindt plaats op volgorde van aanmelding, waarbij deelnemers die vorig jaar achter het visten voorrang hebben.

De excursie is alleen voor leden, introducees kunnen niet mee. Aanmelden bij ivnextra@ivn-apeldoorn.nl. Vergeet niet je naam, adres en telefoonnummer te vermelden (ivm deelnemerslijst om eventueel te carpoolen)

De [activiteitenfolder van IVN Apeldoorn](#) ligt in het IVN lokaal. Neem gerust een stapeltje mee om ergens neer te leggen.

Zet je in voor de natuur

IVN en KNNV Apeldoorn zijn altijd op zoek naar (vrijwillige) medewerk(st)ers. Kijk op de website van [IVN](#) of [KNNV](#)

14 maart: Eerste overleg IVN Werkgroep Routes

Voor een eventueel nieuw op te zetten werkgroep Routes, zijn inmiddels 5 potentiële kandidaten. Een eerste bijeenkomst is gepland en bedoeld om te kijken of en zo ja hoe we tot een werkgroep kunnen komen. Afhankelijk van de uitkomst staat het uiteraard iedereen vrij om wel of niet mee te doen.

Wil je alsnog meedoen? Geef je op via ivnextra@ivn-apeldoorn.nl.

Helaas was er voor een werkgroep Het Woudhuis nog onvoldoende animo. Dat plan gaat voorlopig even in de la.

[>> Lees meer over IVN vacatures](#)

Gezocht: IVN docenten voor nieuw op te zetten Basiscursus Wilde Planten

Door KNNV Apeldoorn wordt komende zomer onderzocht of het organiseren van de bestaande Plantencursus (4 lesavonden + 2 excursies) in de zomermaanden juli en augustus qua natuur een haalbare optie is. Mocht dat haalbaar blijken dan zal deze Plantencursus in het cursusprogramma 2018 worden opgenomen.

Daarnaast is in goed gezamenlijk overleg besloten om na te gaan of het haalbaar is voorafgaand aan de hierboven genoemde cursus een meer basale Plantencursus in mei/juni te organiseren voor cursisten met geen of weinig plantenkennis onder het motto 'veel naar buiten en weinig binnen op (onder) zoek naar bloeiende wilde planten'.

IVN Zwolle organiseert op deze wijze al 25 jaar een Plantencursus, die als zeer succesvol kan worden bestempeld. Alex eeninkwinkel (coördinator IVN Publiekscursussen) is op zoek naar IVN leden, die het leuk lijkt, een rol te vervullen bij het opzetten en uitrollen van deze Basiscursus Wilde Planten.

Voel je hier iets voor? Meld je dan aan bij Alex. Heb je nog vragen? Aarzel niet te bellen (06-22737036) of te mailen (alex.eeninkwinkel@gmail.com).

Meer activiteiten

8 maart: De (Hoge) Veluwe: ik zie, ik ziewat jij ook kunt zien”.

Tijdens het OKW-Café neemt Atze Oskamp van IVN de bezoekers mee naar de vele landschappen van de Veluwe waar bijzondere soorten organismen te zien zijn.

De lezing zal gaan over de manier waarop levende wezens in die landschappen leven en overleven. Daarbij gaat het er altijd om hoe ze eten, zich voortplanten en zich beschermen; vaak ook met behulp van samenwerking en communicatie.

En dat is soms heel spectaculair! Meer informatie: okw-apeldoorn.nl/okw-cafe

Cursus IVN Jongerenbegeleider

Wil je 12+ kids betrekken binnen je afdeling? Of wil je actief aan de slag met het organiseren van activiteiten voor jongeren, maar hoe spreek je jongeren aan en wat ga je organiseren?

Voor antwoord op deze vragen organiseert IVN de cursus Jongerenbegeleider. De cursisten krijgen ondersteuning bij de opzet en uitvoer van natuuractiviteiten voor jongeren. De cursusdata zijn 6, 20 maart en 3 april. Voor meer informatie en inschrijven, ga naar de [webpagina](#).

22 maart: Boomfeestdag

Op woensdag 22 maart wordt de 60e Boomfeestdag gevierd. Op initiatief van gemeente Apeldoorn en Waterschap Vallei Veluwe is gekozen voor beplanting bij de Zwaanspreng, vlakbij Egerlaan 27. Leerlingen van basisschool Willem van Oranje planten met begeleiding van Heliconleerlingen zo'n 1000 stuks bomen/struiken. Aanvang 9.00 uur tot 11.45 uur. De Werkgroep Scharrelkids zorgt voor coördinatie en educatieve invulling van de activiteit.

25 maart: Workshop Ledenwerving & activering

Tijdens de inspiratiebijeenkomst staat de vraag centraal hoe je als afdeling de landelijke campagneperiodes zo goed mogelijk kunt benutten voor extra publiciteit én het werven van nieuwe leden én het activeren van met name de slapende leden? Voor meer informatie over de diverse data met de locaties en aanmelden, ga naar [de webpagina ledenwerving](#).

27 t/m 31 maart: Heel Apeldoorn Rein

Aan de jaarlijkse actie van de gemeente Apeldoorn Heel Apeldoorn Rein doen elk jaar veel basisscholen mee door het opruimen van zwerfvuil rond de school. IVN Schoolgidsen werken de laatste jaren ook actief mee om deze actie tot een succes te maken. Bij een aantal scholen wordt het opruimen van zwerfvuil gekoppeld aan een les 'natuurlijk afval'.

17 t/m 26 juni Week van de invasieve exoten

In Nederland komen vele honderden invasieve exoten voor. Denk bijvoorbeeld aan de rode Amerikaanse rivierkreeft, de Japanse duizendknoop, de halsbandparkiet en de tijgermug. Invasieve exoten kunnen op allerlei manieren schadelijk zijn: voor de natuur, het waterbeheer, de land- en tuinbouw, de energievoorziening, de gezondheid of de economie. Het is daarom belangrijk om de introductie zoveel mogelijk te voorkomen, de aanwezigheid van soorten te monitoren en waar nodig maatregelen te nemen om ze te verwijderen. Hierbij is verhoging van bewustwording en draagvlak, het delen van kennis en actieve participatie van groot belang. Daarom vinden tijdens de Week van de Invasieve Exoten diverse activiteiten door het hele land plaats rond het thema van deze week. >> www.weekvandeinvasieveexoten.nl/ IVN afdelingen zijn gevraagd of zij hier een bijdrage aan willen leveren. Wie heeft er ideeën voor een onderwerp en / of vindt het leuk om in die week een excursie (mede te organiseren rond dit thema? [Mail naar Janneke Brouwer](#)

Nieuwsbrief Kijk op exoten

Wil je weten hoe het zit met exoten of wil je een waarneming melden? Ga dan naar de nieuwsbrief [Kijk op exoten](#)

Ander nieuws

IVN Webwinkel

In de IVN webwinkel zijn verschillende natuurproducten gericht op educatie, recreatie en onderzoek te koop. Daarnaast zijn in de webwinkel ook de IVN materialen te bestellen zoals promotieartikelen, IVN zoekkaarten en kleding. Voor afdelingen en leden zijn er kortingscodes van 10%. (Afdelingen: IVN-AFD-1201 / Leden: IVN-LID-1202). Mocht je op zoek zijn naar natuurproducten, Koop ze in de [IVN webwinkel!](#)

Boeren met ontzag

Onlangs verscheen Boeren met ontzag. Het rijk geïllustreerde boekje is een drieluik, dat in het kort laat zien:

- waar we als boer en samenleving met landbouw uit de bocht zijn gevlogen,
- welke gezonde grenzen daarbij zijn overschreden en
- wat de perspectieven zijn als we die grenzen in acht nemen.

Het boekje wil een spiegel voorhouden, roept op tot serieuze bezinning en daagt uit tot het nemen van moedige besluiten. >> [Lees meer ...](#)

KNNV Epe-Heerde en Gemeente Epe geven de natuur een stem

De Heerderweg, het wildraaster tussen Epe en Heerde, het bomenplan. Zomaar wat voorbeelden waar inwoners belang bij hebben. Bij alle landschapsontwikkelingen is de nieuwe Wet Natuurbescherming van toepassing. Stapsgewijs leidt dat tot lokale plannen, zoals het bomenbeleidsplan, het groenstructuurplan en bestemmingsplannen. Wethouder Jan Aalbers (Groen Links) was door de KNNV Epe-Heerde uitgenodigd om de laatste ontwikkelingen weer te geven.

Dit jaar wordt de Wet Natuurbescherming verwerkt tot gemeentelijk beleid. De KNNV is actief in natuurbeheer en natuurbescherming. Actieve leden verdiepen zich in planten, vogels, insecten, mossen, paddenstoelen en landschappen. Die kennis en ervaring kan goed gebruikt worden vindt Aalbers. De met advies van de KNNV aangelegde vlindertuinen doen het goed. En in samenwerking wordt gewerkt aan een beter waterbeheer door het hemelwater op een andere wijze af te voeren en door de verstening van tuinen tegen te gaan. De KNNV zoekt daarvoor nog enkele enthousiaste tuinambassadeurs. De KNNV Epe-Heerde heeft in het werkgebied ook natuurlijke partners, zoals IVN (natuureducatie en duurzaamheid) en Vereniging Milieuzorg Epe.

Fotoalbum IVN-Apeldoorn

De scharrelkids van IVN-Apeldoorn beleefden de eerste activiteit van dit jaar nog net in een restje sneeuw. Samen met kinderen van klas 2 van de Vrije School De Vijfster. [Bekijk de foto's in het fotoalbum](#).

Of [bekijk het hele fotoalbum van IVN Apeldoorn](#).

5000 wandelingen op zak

Met de app Wandelen heb je meer dan 5.000 wandelingen in Nederland altijd bij de hand. De meeste van alle wandel-apps! Wandelingen in de natuur en op het platteland, stadsommetjes van Groningen tot Middelburg en alle buitenactiviteiten van IVN in één oogopslag in beeld. Je kunt de populairste wandelapp van Nederland gratis downloaden voor iPhone en Android. De ommetjes van IVN Apeldoorn zul je er helaas (nog) niet vinden. >> [Lees meer](#)

Unieke samenwerking tussen Helicon, IVN, Staatsbosbeheer en basisonderwijs

Op 13, 14 en 16 maart gaan zo'n 300 basisschoolleerlingen uit Apeldoorn de hei op bij natuurgebied Het Leesten om wildgroei te verwijderen. De basisscholieren worden begeleid door leerlingen van Helicon MBO Apeldoorn. Hierdoor krijgen de kinderen de kans om op een educatieve en ontspannen manier wat bij te dragen aan natuurbehoud en vooral om een hele mooie ervaring op te doen in de natuur. Het landschapsonderhoud door basisscholieren wordt georganiseerd dankzij een unieke samenwerking tussen Helicon MBO Apeldoorn, IVN afdeling Apeldoorn en Staatsbosbeheer. IVN heeft het netwerk bij de basisscholen en zorgt voor coördinatie en catering. Staatsbosbeheer stelt het natuurgebied ter beschikking en regelt gereedschap en een keet. En Helicon zorgt voor de enthousiaste mbo'ers die de basisschoolleerlingen begeleiden. Aan de onderhoudsdagen op de hei doen mee: OBS Berg en Bos, PC Jenaplanschool De Ontdekking, Vrije school de Vijfster, PCBS Ichtus, OBS Het Rietendak en OBS Heuvellaan.

Zin om te komen kijken? Van harte welkom! De werktijden zijn: 9.30 – 11.30 uur en 12.30 – 14.30 uur. Op de parkeerplaats van het Leesten wordt de locatie aangegeven.

Roestbruine Reus op het Kootwijkerzand

Over een maand moet hij er staan, de nieuwe uitkijktoren van het Kootwijkerzand. In mei 2016 werd afscheid genomen van de oude uitkijktoren. "Uitkijktoren gratis af te halen" kopten de kranten. Dat bleek een kleine publiciteitsstunt die landelijk de pers haalde. De actie was het startsein voor een grote crowdfunding actie waarmee de benodigde €17.000 werd opgehaald. >> [Lees meer](#)

Natuurlijk Apeldoorn

De website Natuurlijk Apeldoorn is een initiatief van de natuur- en milieuorganisaties in en rond Apeldoorn. Het is de startpagina voor alle activiteiten op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.

Doelstellingen van de website zijn onder andere: natuur- en milieuactiviteiten toegankelijker te maken voor alle inwoners van Apeldoorn, uitwisseling van kennis, stimuleren van lokale samenwerking en een impuls geven aan duurzame ontwikkeling. Neem een kijkje op <http://www.natuurlijkapeldoorn.nl>

IVN Nieuwsbrief Stuifmail

Je kunt je gratis abonneren op deze nieuwsbrief van de landelijke Vereniging IVN. In de februari-aflevering o.a.: IVN2012, Onderzoek naar samenwerking Staatsbosbeheer en IVN, Groen Kieskompas; Inspiratiedagen ledenwerving en PR.

>> [Lees de aflevering van februari 2017](#)

SLG Nieuwsmail

Stichting Landschapsbeheer Gelderland ondersteunt met kennis, kunde en gereedschap alle bij haar aangesloten vrijwilligersgroepen. Met deze nieuwsbrief informeren ze de vrijwilligers van de landschapsbeheergroepen, maar er staan ook voor anderen interessante artikelen in. >> [Lees de nieuwsbrief](#)

Natuur nieuws

Ook uw tuin vol vlinders?

Het voorjaar klopt al voorzichtig op de deur en binnenkort gaan we weer volop aan de slag in de tuin. Veel mensen houden van een kleurige en geurige tuin en vlinders mogen daarin natuurlijk niet ontbreken. Er zijn veel goede vlinderplanten en het is niet moeilijk je tuin tot vlinderkroeg te maken. Maar is het niet nog leuker als je tuin een thuis is voor vlinders? (Bron: De vlinderstichting) >> [Lees meer](#)
... En wil je meer over vlinders weten? Doe dan [de vlindercursus](#).

Luisterboom (Groene Glimlach - februari)

De humor ligt op straat, of in dit geval: hangt aan een boom. Ooit wandelde ik met een journalist door het Mheenpark toen zijn oog op een pc muis viel die aan een tak hing. De bungelende muis aan het snoetje boeide hem. Hij zag een verhaal. Het kostte even tijd hem weer bij het IVN-onderwerp van deze wandeling terug te brengen: gewone bomen.

De koptelefoon van deze foto kwam ik tegen bij het nalopen van een ommetje in Orden. Je hebt niet alleen luisterboeken, maar dus ook luisterbomen. Bevestig aan de koptelefoon een stethoscoop en het beluisteren van de sapstroom behoort tot de mogelijkheden. Deze tak van sport wordt echter door weinig IVN'ers bedreven.

>> [Meer groene glimlachen](#)

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

Contactpersonen: [IVN contacten](#)

[KNNV contacten](#)

Afdelingsbladen: [IVN Apeldoorn: Groenvoer](#)

[KNNV-Apeldoorn: De vier Jaargetijden](#)

[KNNV-Epe/Heerde Natuurklanken](#)

Natuurboeken: In [De vier jaargetijden](#) vind je zowel nieuwe uitgaven als de 'oude boeken service'. Voor een lijst van oude boeken, mail naar j.kerseboom6@chello.nl. Nieuwe boeken vind je in de [KNNV uitgeverij](#) en de [IVN webwinkel](#).

Deze nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV Apeldoorn verschijnt in de eerste week van de maand.

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)

Lees je de nieuwsbrief toevallig en wil je hem blijven ontvangen: word dan lid of vriend: [IVN](#) of van [KNNV](#)

De nieuwsbrief niet meer ontvangen? Mail naar: IVN: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl / KNNV:

ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl

Je kunt IVN Apeldoorn ook op [Facebook](#) en/of [Twitter](#) volgen.

